

Kiadja: A FÖLDMIVELÉSÜGYI M. KIR. MINISZTERIUM
AZ „ORSZÁGOS HALÁSZATI EGYESÜLET“ HIVATALOS KÖZLÖNYE

MEGJELENIK minden hó 1-én és 15-én.

Az Országos Halászati Egyesület tagjai ingyen kapják.
Nemtagoknak előfizetési díj: Egész évre 6 K, fél évre 3 K

Szerkeszti: RÉPÁSSY MIKLÓS.

Szerkesztőség: Budapest, V.. Ügynök-utca 19. szám., IV. emelet.
A lapra vonatkozó mindennemű közlemények a szerkesztőséghez intézendők.
Hirdetéseket a lap számára a „Pátria” r.-t. Budapest, Üllői-út 25. vesz fel.

TARTALOM: Még egyszer a halászszejg nélküli halászatról. *Heverdle Frigyes.* — A Duna angolnáiról. *Dr. Unger Emil.* — Az őszi pontyivadékról. — Poroszország új halászati törvénye. (Folyt.) *Landgraf János.* — Könyvismertetés. Irodalom. — Az Országos Halászati Egyesület halrajzi bizottságának közleményei: A halgyűjtés mgindítása. — Vegyesek. — Hirdetések.

Még egyszer a halászszejg nélküli halászatról.

E lap legutóbbi számában megjelent cikkemhez illesztett szerkesztői megjegyzésre legyen szabad néhány észrevételt tennem.

Az igen tisztelt szerkesztő úr által említett 26,226/1900. számú F. M. intézkedésről nem hallottam s őszintén szólva, meglepett, hogy a helytelen törvénytárgyazat egy harmadfokú döntésen alapszik.

Nincs benne semmi restelni való, ha valaki jó-hiszeműen téved.

Előző cikkemben reámutattam, hogy a tévedés érthető és menthető, de nem akarom hinni, hogy a harmadfokú rendőri büntetőbírótság mereven ragaszkodnék egy tévedésből elfoglalt régi helytelen álláspontjához, mely a törvénynek úgy betűjével, mint szellemével ellentétes.

Nem akartam multkori cikkemben terjengős lenni, de most mégis szemléltetőbbé kell tennem a törvény idevonatkozó két szakaszát.

A halászatról szóló 1888:XIX. t.-cz. 65. § e) pontja szerint 50 koronáig büntetendő az, a ki *anélkül, hogy halászszejgygel bírna, halász.* A tévesen magyarázott 66. § pedig 10 koronáig bünteti azt, a ki *halászszejg nélkül halász,* a mennyiben az előző szakaszokban meghatározott kihágási esetek valamelyike fenn nem forog, stb.

Tehát a ki nem *bír* halászszejgygel, vagyis a ki nem *váltott* halászszejgyet s így nem is volt mit elveszítenie, vagy otthon felejténie, az a 65. § e) pontja alapján; a ki pedig halászszejg *nélkül* halász, vagyis *nincs nála* a halászszejgye, vagy nála van, de *fel nem mutatja,* az a 66. § alapján büntetendő.

Érthetetlen tehát, hogy a hivatkozott harmadfokú döntés miért mellőzi a 65. § e) pontját s miért akarná a halászszejgygel nem bíró halászt a 66. § alapján büntetni?

Ha ez a felfogás megmaradna, úgy a halászati törvény megalkotói jobban tették volna, ha egészen mellőzik a 66. szakaszt. Akkor csak a *feledékeny* halászok ügyis enyhe megbüntetése maradt volna el, így azonban e szakasz téves magyarázata révén a halászszejgygel nem bíró azon kihágók is büntetlenül menekednek, a kiket a 65. § e) pontja alapján kellene marasztalni.

Hinni reményelem azonban, hogy az eddig ellenkező nézetten levők, ha figyelmesen olvassák a törvényt, megtérnek az igaz és helyes útra, de ha ezt tenni nem akarnák, úgy legalább közöljék e lapok hasábjain helytálló ellenérveiket.

Fenntartom álláspontomat és indítványomat s újból kérem az Országos Halászati Egyesületet, hogy a helyes joggyakorlat helyreállítása érdekében a földművelésügyi m. kir. minisztériumhoz mielőbb feliratot intézni szíveskedjék, mert valóban szomorú volna, ha egy régi téves törvénytárgyazat örök időkre uralkodnék a magyar közigazgatási jogászvilágon. *Heverdle Frigyes.*

A Duna angolnáiról.

Nemrég olvashattuk a Halászatban, hogy a Velencei-tóból angolnát fogtak, mely — mint a kis közlemény írója helyesen megjegyzi — bizonyára a Dunából került oda ösztönszerű vándorlása közben. Ritka, de mégsem első eset volt ez a Velencei-tó halászatának eddigi történetében.

Halászzattal foglalkozó, vagy eziránt érdeklődő olvasóink azt tán valamennyien tudják, hogy úgy a Dunában, mint ennek a vízrendszeréhez tartozó egyéb vizekben is akad ugyan olykor angolna, de e halfaj *rendes* lakóhelye magyar földön csak a Poprád és a Dunajecz, vagyis azon folyók, melyek vize nem a Fekete-tenger felé igyekszik. Nevezett tenger ugyanis az eddigi tudományos kutatások szerint alkalmatlan lévén az angolna fejlődésére, sőt ivására is, emiatt a belészakadó édesvizekben sem lehet ez a halfaj otthonos.

A Dunában igen jól megél ugyan, sőt meg is nő az angolna, épp úgy mint más folyóvizekben és halastavakban is, ámde semmiféle édesvízben nem tud ívni s a világtengernek is csak bizonyos részeiben, bizonyos feltételek mellett, melyek a Fekete-tengerben — mint már említém — nincsenek meg.¹⁾

Az is meglehetősen ismeretes lesz olvasóink előtt, hogy abban az időben, mikor az angolna ívásának a fejlődésének feltételeit még homály fedte, mesterségesen akarták ezt a gazdaságilag értékes halfajt a Dunában meghonosítani, helyesebben tömegesen elszaporítani. 1881-ben kezdték meg ezt a munkát Németországban, nagy mennyiségben bocsátva angolnaivadékokat a Dunába. Hazánkban 1887-ben került erre a sor. Ez év május 17-én a soroksári Dunaágba 300,000 drb ivadékokat bocsátott bele az e célra szervezett expedíció.²⁾

Az expedíció további útjában nemcsak ivadékok, hanem fejlettebb 35—40 cm. hosszú angolnákat is tömegesen helyezett ki egészen a romániai Galaczi-ig, hol utolsó részletként 10,000 drb hím angolnát bocsátott el. Az így mesterségesen „dunai“-vá lett angolnák nagy része megmaradt, tovább fejlődött, amiről biztos tudomást lehetett szerezni, mert az expedíció utáni időben sokfelé és gyakrabban fogtak ki angolnát nemcsak a Dunából, hanem ennek mellékvizeiből is. Nagyon sokan — halászok is — manapság is azt vallják még, ha angolnát fognak, hogy az az imént említett telepítés maradványa. Ezzel eljutottunk ama kérdéshez, melynek fölvetése, s ha lehet, megoldásának előkészítése végett ezt a cikket megírtam: Mennyi ebben a hitben a valóság? Ki lehetne-e deríteni azt, hogy a Dunában fogott angolnák valóban csak annak a mesterséges telepítésnek a maradványai, vagy hogy esetleg más eredetűek?

Walter „Der Flussaal“ cz. munkájában, valamint Répássy a Halászatba írt, fentebb idézett ismertetésében megemlíti, hogy dunai angolnafogásról már a XVII. századból vannak megbízható följegyzések. Marsigli 1726-ban megjelent, a Dunáról szóló nagy művében szintén említi az angolnát, mint igen ritka dunai halat. Ha jól emlékszem, még rajzát is közli. Későbbi adatok is vannak, de még mindig jóval az említett telepítési akció előtti időkből.³⁾ Szóval bizonyos, hogy angolna a Dunában, a magyar és román szakaszon is, sőt a Fekete-tengerbe szakadó egyéb folyókban is, szórványosan mindig előbukkant, a mint manapság is akad. A Dunán végzett kutatásaim közben megtudtam, hogy a velencei-tavi angolnafogással majdnem egy időben, f. évi. augusztus 25-én Brückler Mátvás nagymarosi halászmester is fogott egy méteres angolnát. Hat koronáért el is adta hamarosan a helyi piacon. Több mint két évtizede halászik s összesen 6—8 példányra emlékszik vissza, amelyek hálójába kerültek Nagymaroson. Tavaly Papp József budapesti halászmestertől hallottam egy a lágymányosi téli kikötőben fogott angolnáról. Többször mesesik, hogy fognak. Legérdekesebb azonban, amit Apatinban a főhercegi halászati központban hallottam mostanában Biegl János öreg halásztól. Ő mutatott is nekem egy eleven dunai angolnát — mint mondta — ez már a negyedik az idén Apatinban.

¹⁾ L. a Halászat, 1910. okt. 15. és 1913. ápr. 1. és 1914. aug. 1. számaiban az angolnáról szóló közleményeket.

²⁾ L. a Halászat, 1902. március 1-én megjelent számában Répássy Miklós: Az angolnáról cz. közleményét.

³⁾ L. Vutskits Gy. dr., Fauna Regni Hungariae, Pisces. Budapest, 1913. és ugyanezen szerzőnek a Halászat 1915. szept. 15-iki számába írt közleményét.

Minden évben fognak néhányat az apatini halászok, de — szerinte — csak a fentebb említett telepítés ideje óta. Midőn ebben az állításban kételkedni kezdtem s megjegyeztem, hogy a Dunában mindig akadt elvélve angolna, azzal a nagyon nyomos argumentummal védte az ő állításának igazát, hogy ő már öreg halász, igen jól emlékszik az első apatini angolnára; olyant azelőtt senki sem látott, s az aki kifogta, ott helyben belépti díj szedése mellett mutogatta. (!) Meg is nevezte az ötletes halászt s megjegyezte, hogy manapság ezt nem lehetne tenni, mert azóta minden gyerek látott már és láthat évenként néhány angolnát. Mit szóljunk ehhez? Ha való az, hogy Apatinban, a hol emberemlékezet óta igen nagyban üzik a halászatot, a kihelyezés ideje előtt nem fogtak angolnát, azóta pedig, a mai napig szórványosan mindig fognak évenként néhányat, ebből az következnék, hogy a dunai angolnák egy részét manapság is (?) a telepítés idejéből való és ívásukban a lakóhelyük viszonyai által meggátolt öreg példányok adják, mert hiszen a fönnebb elmondottak alapján világos, hogy ezek utódairól — mai tudásunk szerint — alig lehet szó.

A dolog talán nem lehetetlen, ha nem is látszik valószínűnek. Nem lehetetlen, mert adatok vannak rá az irodalomban, hogy a fogságban tartott s így vándorlásukban s ívásukban megakadályozott angolnák igen sokáig élnek.¹⁾ Viszont a rendes viszonyok között élő, ívársra a tengerbe vándorló angolnák átlag körülbelül 8 évig élnek, mert csak egyszer ívnak, többé vissza nem térnek, elpusztulnak.

A dunai nagyszabású angolnatelepítés óta (nálunk 1887) immár csaknem 30 év telt el. Németországban ugyan 1900-ig folytatták még, de azóta újabb ilyenféle akcióra nem is gondolnak már, okulva a sikertelenségen s ismerve már az eredmény elmaradásának természet tudományos vizsgálódásokkal kiderített, meg nem szüntethető okát is.

A fölvetett kérdés azonban, hogy a dunai angolnák között milyen korúak vannak, akadnak-e közöttük 18—30 évesek, vagy még idősebbek is, mindenesetre érdekes.

Ma leginkább az a nézet uralkodik illetékes szakemberek körében, hogy a dunai angolnák, melyek, mint láttuk, mindig voltak, a Földközi-tengerben születnek s a Dardanellákon, a Marmara-tengeren és a Bosporuson át jutnak a Fekete-tengerbe, onnan pedig, a melyek el nem pusztulnak, felhatolnak a Dunába és más folyóvizekbe.²⁾ Ezek a természetes dunai angolnák, mikor hálóra kerülnek, alig lehetnek olyan mathuzálemkorúak, mint a minőknek a mesterségesen betelepítetteknek ma már lenniök kell, ha ugyan valóban élnek még?!

Az angolna életkorát igen apró pikkelyeinek mikroszkópi vizsgálatával hozzávetőlegesen meg lehet állapítani. Arra kérjük tehát olvasóinkat, ha a Dunán, Tiszán, vagy egyebütt fogott angolnához jutnak, szíveskedjenek ezeket, vagy legalább ezek lehúzott bőrét vízzel tisztereszen fölhígított formalinba vagy felerészben vízzel hígított denaturált spirituszba téve a Halászat szerkesztőségére, vagy az Országos Halászati Felügyelőség címére (V., Ügynök-utca 19.) beküldeni. A költséget az Orsz. Halászati Egyesület utólag megtéríti. Kérjük nyílt vizek-

¹⁾ Desmarest francia természet tudós 37 évig tartott egy angolnát fogságban, mely igen tekintélyesre megnőtt. Tudnak egy 55 évig tartott példányról is. L. Walter: „Der Flussaal“, Neudamm, 1910. p. 87.

²⁾ L. a Halászat 1915. szeptember 15-iki számában: Vutskits Gy. dr.: Honnan kerülnek az angolnák a Duna magyar és román szakaszába?

ből történő angolnafogások helyeit, idejét, a hal hosszát, súlyát levelezőlapon a halász megnevezésével együtt tudomásunkra juttatni, minden ily adatot hálás köszönettel veszünk.

Dr. Unger Emil.

Az őszi pontyivadékról.

Németországban a halkereskedelem, illetőleg a halárak hatósági szabályozása a háborús időben, a mint arról lapunkban már többször volt szó, különböző módon történik. Így külön központot szerveztek a tógazdaságokban termelt pontyok és czompók értékesítésére, illetőleg forgalombahozatalára is. Ennek a hatósági jelleggel működő központnak van egy feltűnő rendelkezése a pontyivadékokról. Nevezetesen kimondja, hogy a *pontyivadék őszi adás-vételét nem engedélyezik*.

Ez a rendelkezés a szakkörökben érthető nyugtalanságot keltett. Hiszen az ivadékokat, ha csak lehet, mindenki igyekszik ősszel átadni s átvenni. Jobb az a tenyésztőre, mert megszabadul az átteleltetés gondjaitól; de jobb az átvevőre is, mert erőteljes, friss, ellenállóbb anyagot kap. A központ szükségét is látta, hogy ügyvezetője útján nyilatkozzék e rendelkezés céljairól s az a „Lausitzer Fischerei-Verein“ f. évi szeptember 3-án Cottbusban megtartott közgyűlésén meg is történt. Az ügyvezető kijelentette, hogy e rendelkezésnek tisztán csak az a célja, hogy a *halivadéknak* élelmezés céljára való elpocsékolását megakadályozza s a központ minden egyes méltányolást érdemlő esetben meg fogja adni az engedélyt az ivadékok őszi lebonyolítására is.

Ez a németországi eset eléggé élesen megvilágítja az őszi és tavaszi pontyivadék kérdését.

Az ivadéktermelés a pontyos tógazdaságok üzemének egyik legkényesebb része. A legtapasztaltabb tógazdáknak is sokszor — megáll az esze, a természetnek olyan megmagyarázhatatlan szeszélyeivel találkozunk. Az ivadéktermelés teljes biztonságáról nem is igen beszélhetünk még manapság.

De nem kevésbé nehéz és kényes dolog azt az egy nyaras ivadékot, ha sikerül felnevelése, az őszi lehalás után úgy ellátni, *átteleltetni*, hogy tavasszal épen, egészségesen kerüljön a benépesítendő tavakba.

Az ivadéknak oly módon való átteleltetése, mint az nálunk általában szokás — megengedjük, hogy sokszor a viszonyok kényszerítő hatása alatt — mindig kockázatos. Az aránylag szűk, meredek falú haltartó-medenczék, a mélyekben a piacra való anyag jól eltartható, az ivadéknak meg nem felelnek. A legjobb esetben is sokat veszít súlyából a táplálék nélkül való, mindenütt mély vízben; elgyengül, hajlamossá lesz a betegségek iránt. Láttunk már tavasszal ilyen teleteltőkből kikerült teljesen elpenészedett ivadékokot. De baj érheti a vízzel való ellátásnál is. Különösen már tavasz felé, mikor a hóolvadás megindul, a medenczék vize aránylag meleg; ha az olvadás hirtelen jó s a hólé nagyobb tömegekben jut bele, a télen át máris legyengült ivadék könnyen meghűl s tönkremegy. Az ilyen módon való teleteltetésnél, ha már rá vagyunk kényszerülve, azon igyekezzünk, hogy az ivadék lehetőleg későn kerüljön a teleteltetőbe és lehetőleg korán jusson ki abból.

Az ilyen berendezésű tógazdaságokból ivadékot *tavasszal* átvenni bizony nem ajánlatos. A tenyésztő bizonyára a maga dolgát végzi el először, a maga

számára szükséges anyagot helyezi ki először s csak azután gondol a vevőre. Az tehát rendszerint már az „alját“ kapja, a melyet még a szállítás is megvisel majd; nem lehet tehát csodálni, ha az így népesített tóban az őszi lehalászásnál aránytalanul nagy a hiány.

Az őszi átvevőnél is megmarad ugyan, azonos viszonyokat feltételezve, vagyis, hogy az átvevőnek is vannak teleteltői, az átteleltetés gondja. De a szállítás őszi kor történik, a mikor az ivadék friss, ellentálló. A kihelyezés a teleteltetőből, alkalmas időjárás esetén nagyon korán megtörténhet s az átszállítás a benépesítendő tóba, ott helyben, már nem árthat sokat.

Külföldön, így pl. a csehországi tenyésztők az átteleltetés kockázatát úgy mellőzik, hogy az ivadékot csak *tavasszal halászszák le*. Az ivatást magát végeztethetik egész kis tavakban (Dubisch-féle eljárás), a honnan a zsenge ivadékot mielőbb nagyobb tóba, a nyújtó-tóba helyezik, vagy pedig már eleve nagyobb tavakba helyezik az anyahalakat, a melyekben azután az ivadék benn marad. Őszkor békében hagyják azokat; csak tavasszal, közvetlenül a tavak tavaszi benépesítése előtt fogják ki. Így legkevesebb veszedelemnek van télen át az ivadék kitéve. Ezeknek a nyújtó-tavaknak természetesen elég mélyeknek, jó vízűeknek kell lenniök, hogy télen az ivadéknak semmi baja se történjék. Bizonyos, hogy az apró halak, meghagyva a maguk helyén, sokkal természetesebb viszonyok között húzzák át a zord évszakot, mint a szűk ásott medenczékben. A nyújtó-tavak tavasszal aztán a kihelyezéstől az ivás idejéig szárazon állanak s így eléggé felfrissülhetnek.

Nem is lehetne ez ellen az eljárás ellen egy szót sem szólni, ha az ivadéktermelést teljesen biztosra vehetnők. Sajnos, a mint már előbb is megjegyeztük, odáig még nem vagyunk. Igen könnyen megeshet tehát, hogy tavaszkor nem találjuk tavainkban azt az ivadékmennyiséget, a melyre szükségünk van s akkor már rendszerint késő is, hogy máshonnan pótoljuk hiányunkat. Viszont, ha feleslegünk van, nem igen tudjuk azt már értékesíteni, mert mindenki igyekszik szükségletét jóelőre, lehetőleg már ősszel biztosítani. E miatt a bizonytalanság miatt nem igen akadnak tehát követői a tavaszi lehalászásnak.

El lehet azonban az ivadék átteleltetését őszi lehalás esetén is kerülni. Egyszerűen olyképp, hogy a lehalászott ivadékot azon mód még őszi rendeltetési helyére adjuk, vagyis *őszkor népesítünk*. Ezt az eljárást újabban több helyütt alkalmazzák. Különösen azóta, mióta a halastavaknak télen át szárazon való tartását kissé tüzetesebben világították meg. Ennek a szárazon való tartásnak tudvalevőleg egyik legfőbb célja az, hogy a tavak elvadulását megakadályozzuk, a tófenéket felfrissítsük. Mióta azonban a tavak tisztántartását a vízínövényzetnek víz alatt való kaszálásával kezünkben tudjuk tartani és a tavak halhústermőképességének növelésére a tófenék felfrissítésénél sokkal hatékonyabb eszközökkel (trágyázás) is rendelkezünk a téli szárazon tartás nagyon veszített jelentőségéből. Igen sokan már azt is állítják, hogy a tófenék kiszáritásával, kifagyasztásával többet ártunk, mint használunk. A még nedves tófenéken, ha azt idejében újra vízzel borítjuk, igen sok oly állati s növényi szövetet mentünk meg, a mely a halak táplálékául szolgál s a mely máskülönbben a kifagyasztásnál nagyrészt tönkrement volna. Teljesen elég tehát, ha a lehalászott tavat kitakarítjuk, árkaikat kitisztogatjuk s egy-két hét mulva ismét megtöltjük s a jövő év anyagát beléhelyezzük. Ha a tó vízellátása biztos, akkor még erős fagy esetén, még

aránylag sekély víznél sem lehet attól tartani, hogy az ivadékot baj éri.

Az ivadék ennél az eljárásnál a lehető legkevesebbet szenved. Lehalászása, osztályozása akkor történik, mikor még teljes erejében van. A tartómedenczékben csak éppen annyi ideig van, ameddig, a mennyi idő alatt a számára kijelölt tavakat a lehalászás után rendbe hoztuk. Oda kerülve az ivadék még esetleg táplálkozhat is. Az enyhe tél, a mi a legnagyobb veszedelme szokott lenni a szűk telettelő medenczékben, a tenyésztő-tóban csak előnyére van. Nemhogy soványodnék, de talán még gyarapszik is, mert a szabad vízben annyi-amennyi természetes táplálékot mindig talál. Tavasszal pedig nem veszít egyetlen napot sem. A mint a természet éled, az ő életműködése is élénkedik s hozzáfog a legeléshez, mihelyst legelni valója akad s azzal együtt a növekedéshez.

A tenyésztő ezek mellett az előnyök mellett az ilyen üzemnél már őszkor teljesen tisztában van ivadék-állományával; tudja mi a feleslege. Ezt a felesleget tényleg értékesítheti is őszi átvételre, mert hisz a maga szükségletét az őszi kihelyezéssel már biztosította. Nem esik meg véle tehát az, a mire nem egy példát tudunk, hogy bőséges ivadékaratás esetén is, tavaszra nemcsak hogy eladásra nem maradt, de a tógazdaság maga is a legnagyobb zavarban volt, hogy honnan vegye a saját vizei benépesítésére szükséges anyagot.

Természetes, hogy gondolkodás nélkül semmit sem szabad a tógazdasági üzemknél csinálni. Ha valamelyik tavunknál azt látjuk, hogy kezd nagyon elvadulni, azt egy-egy esztendőre kikapcsoljuk ebből a rendszerből, télen át — sőt ha szükség, akár nyárra is — szárazon tartjuk, rendbehozzuk. Azután ismét csak népesíthetjük őszkor.

Poroszország új halászati törvénye.

Írta: Landgraf János. (Folytatás.)

80. §.

(1) Ha valamely védelmi szövetkezet alakulása ellen óvás tétel (75. §), a tárgyalás leoloytatása után a kerületi bizottság határoz, ha vita támadt volna afölött, hogy a 36. § 1. bek.-ében érintett előfeltételek fennforognak-e vagy sem.

(2) Ha az érdekeltek többsége gazdasági szövetkezet alakulását elhatározta (66. § 1. bek.), a kerületi bizottság dönt a fölött, vajjon van-e ok a bevonási kényszer alkalmazására (66. § 2. bek.)

(3) Ha az érdekeltek többsége ellene nyilatkozik a gazdasági szövetkezet alakításának, vita esetén ugyancsak a kerületi bizottság állapítja meg, vajjon nem forog-e fenn kényszerszövetkezet alakításának a szüksége (67. §.)

(4) A kerületi bizottságnak az 1—3. bek. jelzett határozatai a kormányzósági elnökhöz felebbezhetőek (122. §).

(5) Az alapszabályok a kormányzósági elnök jóváhagyása alá esnek. Az 1. és 3. bek.-ben említett esetekben az alapszabályokat ő bocsátja ki.

(6) Az alapszabályok, a szövetkezet költségére, az érdekelt kormányzósági kerületek hivatalos lapjaiban közzéteendőek. A közzététel, a hatálybalépés napjáig halasztható és a 43. § 1., 2., 8., 9., 10. és 11. bek.-ben foglaltakra korlátozható.

81. §.

(1) Az eljárás összes tárgyalásai és ügyletei, még a bíróságok és másféle hatóságok által kiállított vagy hitelesített iratok is, mint a kataszteri és telekkönyvi ki-
vonatok, illeték- és bélyegmentesek.

(2) Visszautasított vagy visszavont indítványok, avagy panaszok folytán felmerült kész kiadásokkal az indítványozók, illetve panasztevők terhelendők. Az egyéb kiadások közül azokat, a melyek az eljáró hatósági közegek utazásából származnak, az állampénztár viseli s csak a többieket a szövetkezet.

Negyedik rész.

Az alapszabályok módosítása.

82. §.

(1) Az alapszabályoknak oly irányú változtatása, mely akár a haszonból való részesedésre, vagy a teherviselésre, akár pedig a szavazati jog gyakorlására nézve más kulcsot kíván alkalmazni, mint a minőt az 54. § megállapít, a közgyűlésnek csakis egyhangú határozatával történhet.

(2) Ugyanez áll olyirányú módosításra nézve is, a mi által valamely védelmi szövetkezet gazdasági szövetkezetté alakul, kivéve ha a 67. § vagy a 66. § 1. bekezd.-ben jelzett előfeltételek és egyidejűleg az alakulást ellenzőket illetőleg a 66. § 2. bekezd.-ben foglaltak is fennforognak. Ilyen esetben, a közgyűlésen megjelentek többségének határozata is elégséges, alapul véve a tagok számát és jogosultságuk értékét.

(3) Egyéb módosítást a közgyűlés (választmány) szavazattöbbséggel foganatosíthat, hacsak ebben az alapszabályok nem korlátozzák.

83. §.

(1) Az alapszabályokon eszközölt változtatások a kormányzósági elnök jóváhagyása alá esnek.

(2) A jóváhagyott változtatások a 80. § 6. bekezd. szerint közhírré teendőek.

Ötödik rész.

A szövetkezetek feloszlása és felszámolása.

84. §.

(1) A kormányzósági elnök a szövetkezetet feloszlathatja, ha:

1. a feloszlást a közgyűlés a szavazatok kétharmad többségével elhatározza;

2. valamely tag a feloszlást kéri, abban az esetben, midőn a szövetkezet csupán két tagból áll.

(2) Egyébként a feloszlásra és felszámolásra vonatkozólag a vízjogi törvény 279—282. §§ megfelelően alkalmazandók.

Hatodik rész.

A jelen törvény hatálybalépte előtt alakult szövetkezetek.

85. §.

(1) A jelen törvény rendelkezései az ennek életbelépte előtt alakult szövetkezetekre is alkalmazandók.

(2) Azonban ezek eddigi alapszabályainak a választott bíróság illetékességére vonatkozó (44. § és 55. § 2. bek.) elütt rendelkezései továbbra is hatályban maradnak, nemkülönben egyéb eltérő határozmányok is akkor, ha a jelen törvény rendelkezéseit az alapszabályokkal módosítani lehet, illetve erre utalás történik.

ÖTÖDIK FEJEZET.

Halászati körzetek.

86. §.

Nyílt vizekben, ha a halászati jogok csekély kiterjedése miatt akár a halállomány fenntartása és fennmaradása, akár pedig az illető vizeknek gazdaságilag való teljes kihasználása gátolva van és azokat bármí

okból nem lehet szövetkezetté alakítani, a halászati hatóság, avagy az érdekeltek egyikének javaslatára, a kerületi bizottság határozata alapján azok oly módon összesíthetők, hogy az összefüggő vizekből közös halászati körzet alakuljon. Az érdekelteknek előzőleg a nyilatkozásra alkalom nyújtandó. A 62. és 64. §§ ily esetben is megfelelően alkalmazandók.

87. §.

(1) A közös körzethez fűződő halászatot, az érdekeltek számlájára a község előljárója kezeli. A pénztári teendőket a községi pénztár látja el. Ha a halászati körzet több község határát érinti, a községek felügyelőhatósága jelöli ki azt a községi előljárót, a ki a halászatot kezelni hivatott lesz.

(2) A járási, városokban a kerületi bizottság rendelkezése folytán, a községi előljáró helyébe külön halászati előljáró alkalmazható, a kit az érdekeltek jogosultak halászatuk érték szerinti többsége választ. Egyéb idevágó rendelkezéseket ugyancsak a járási, illetve kerületi bizottság szab meg.

(3) Az 1. bek. szerinti kezelésnél a halászati körzetet úgy a bíróság előtt, mint egyebütt is, a községi előljáró képviseli.

(4) A körzet halászatának kezelése fölött a községi felügyelőhatóság gyakorolja az ellenőrzést.

(5) Kívánatra a kezelésért megfelelő díjazás jár, mit a járási, illetve kerületi bizottság állapít meg.

(6) A tiszta jövedelem, valamint a szükségletek, minden évben az érdekeltek halászati jogok értékének arányában feloszlandók. A vonatkozó terv, a bevételek és kiadások kiszámításával, két hét tartamára közszemlére teendők. A kitétel helye és ideje, a községben szokásos módon meghirdetendő. Az előirányzat ellen felmerülő ellenvetések fölött, a melyek a közszemle utolsó napját követő két héten belül érvényesítendő, a községi, illetve halászati előljáró határoz. Ilyen határozat ellen, két héten belül, közigazgatási eljárás során a járási- városokban a kerületi bizottságnál panasz emelhető.

(7) A szükségleti járulékok közigazgatásilag kényszer útján behajthatók. A végrehajtó hatóságot a községi felügyelőhatóság jelöli ki.

88. §.

A 86. és 87. §§ alapján tett intézkedések, a viszonyok változása folytán az ugyanott megjelölt módon módosíthatók, avagy felfüggeszthetők.

89. §.

(1) Nyílt vizekben, ha valamely halászati jog legalább két kilométer parthosszra és a folyó, illetve tó egész szélességére kiterjed, a halászatra jogosított ezen vízterületnek önálló halászati körzetté való nyilvánítását igényelheti.

(2) Ha halgazdasági okok útját nem állják, a halászatra jogosított kérelmére a kerületi bizottság megengedheti:

1. hogy az önálló körzethez olyan vízterületek is csatoltassanak, a melyeken a jogosított nem a folyó egész szélességében jogosult halászatra;

2. hogy ennél rövidebb vízszakaszon is alakulhasson önálló halászati körzet még akkor is, ha a halászati jog nem is terjed ki a folyó, illetve a tó egész szélességére.

(3) Az eljárást illetőleg a 86. és 88. §§ iránytadók.

90. §.

(1) Ha a halászati jog, önálló halászati körzetben, háromnál több személyé, ezek azt csakis a 28. § szerint hasznosíthatják.

(2) A halászat gyakorlásának módja a halászati hatóságnak bejelentendő. Ennek megtörténteig a halászat üzése szünetelni tartozik.

91. §.

Olyan halászatra jogosultak, a kik önálló körzethez közvetlenül csatlakozó vízrészeken bírják a halászati jogot, megfelelő pénzbeli járadék ellenében kötelesek halászatuk gyakorlását a körzet tulajdonosának átengedni, ha halászatuknak maguk által való üzésével annak gazdaságos kihasználását károsítanák és ha az önálló körzet halászatának értéke az ő joguk értékét fölülmulja. E helyett a halászatot szüneteltethetik is, ha ez az önálló körzetre nem hátrányos. Eme kötelezettségek azonban nem érvényesíthetők, ha az előfeltételek egyike is hiányzik. A 33. § 3., 5. és 7., továbbá a 34. § 2. bek. foglaltak megfelelően alkalmazandók. A 33. § 1. bek.-ben érintett kötelezettségeket az előzők nem érintik.

HATODIK FEJEZET.

Halászejgyek és halászigazolványok.

92. §.

(1) A ki halászik, kell, hogy névre szóló halászejgygel bírjon és azt magánál hordja.

Halászejgyre nem szorulnak:

1. az olyan segédek, a kik a halászatra jogosítottal, bérlővel vagy halászigazolvánnyal bíróval együtt halásznak,

2. azok, a kik az Északi- és Keleti-tengerben és ezek nyílt öbleiben szabad halászatot folytatnak,

3. azok, a kik olyan vizekben halásznak, a hol a halászati jogosultság és a vizet körülvevő ingatlan egyazon tulajdonosé, továbbá, a kik mesterséges halastavakban halásznak, álljanak ezek bár élővízzel olyan kapcsolatban, a melyik segítségével az utóbbiakból táplálkoznak, avagy ezekbe lecsapolhatók.

93. §.

A halászejgyek engedélyezésére azon halászati hatóság illetékes, a melyiknek területén a kérelmező halászni akar. A halászejgy naptári évre szól és az az állam egész területén érvényes.

94. §.

Ha a 93. § értelmében kiállított halászejgy tulajdonosa hirtelen gátolva lenne, a célbavett halászás helyére nézve illetékes községi előljárónak jogában áll a helyettes számára legfeljebb két hétre szóló halászejgyet kiállítani. Tartozik azonban a póthalászejgy kiállítását a halászati hatóságnak bejelenteni. Ez a jegyet vissza is vonhatja.

95. §.

A halászejgyek illeték- és bélyegmentesek.

96. §.

(1) A halászejgy megtagadható:

1. olyan egyénektől, a kik nem tudják hitelt érdemlő módon igazolni, hogy a halászati hatóság területén mint halászati jogosult, halászbérlő, avagy halászigazolványtulajdonos, a halászat üzésére jogosítva vannak; ez a szabály azonban nem alkalmazható ama jogosultakkal szemben, a kiknek a halászat a vízikönyvbe bejegyeztetett.

2. olyan egyénektől, a kik nem halászati jogosultak, ha a legutóbbi három év folyamán jogérvényesen marasztaltattak:

a) lopásért, sikkasztásért, orgazdaságért, vadászati vagy halászati kihágásért, avagy halászati tisztviselő-

vel illetve felesketett örrel szemben elkövetett ellenszegülésért;

b) olyan bűncselekményért, a melyik miatt egyidejűleg rendőri felügyelet alá való helyezéssel, becsületvesztéssel, avagy az országos rendőri hatóság körébe való átutalással fenyítették,

3. olyan egyénektől, a kiknek nincs állandó lakóhelyük a Németbirodalomban.

(2) Az 1. és 2. bek. említett esetekben a halászejgy csakis oly bűntények alapján tagadható meg, a melyeket a jelen törvény hatályba lépése után követtek el.

(3) A mennyiben a hatóság a halászejgy tényleges kiállítás után szerez csak tudomást olyan tényekről, a melyek miatt a halászejgy megtagadandó, jogában áll a halászejgyet utólagosan érvényteleníteni és az illetőtől visszavonni.

(4) A halászejgy kiállításának megtagadása, vagy utólagos visszavonásának jogérvényes kimondása napjától számított tizenkét hónapon belül, új jegynek a kiállítását kérni nem lehet, kivéve, ha az alapul szolgált törvényes ok már megszűnt.

97. §.

A birodalomban nem honos egyéneknek csakis a kormányzósági elnök állíthat ki halászejgyet. Jogában áll ennek a kiállítását ahhoz a feltételhez kötni, hogy az illetőért Poroszországban illetékes és ott lakó egyén szavatoljon. A szavatoló kezeskedik minden a jelen törvény 15. §-a értelmében felmerülő kárért, valamint ama költségekért és pénzbüntetésért, a melyek a jelen törvény, vagy a halászati rendőri tilalmak áthágásáért kiróhatók. A kormányzósági elnök határozata ellen csak a felügyelőhatósághoz lehet felebbezni.

98. §.

(1) A ki oly vízben halászik, a hol a halászati jognak sem nem tulajdonosa, sem nem bérlője, köteles a jogosítottól, illetve bérlőtől halászigazolványt szerezni és azt magánál tartani.

(2) A halászati bérlő saját segédein vagy alkalmazott halászaik kívül másoknak csakis a jogosított főhatalmazása alapján állíthat ki halászigazolványt. Az a jogosult pedig, a ki ilyen felhatalmazást a bérlőnek adott, nincs jogosítva halászigazolványok kiállítására. A halászatra jogosított és a bérlő, ilyen igazolványok kiállítását, maguk helyett meghatalmazottra ruházhatják.

(3) Halászigazolványra nincsen szükség:

1. olyan halászatnál, mely a 2. bek. szerint annak kiállítására jogosult halászati jogtulajdonos illetve halászati bérlő jelenlétében folyik;

2. olyan halfogásnál, a hol a 92. §. 2. és 3. bek. ben említett vizekben halászejgy sem szükséges a halászáshoz.

(4) A kinek halászati jogosultsága csupán háziszükséglet megszerzésére terjed, halászigazolványt csupán a halászati hatóság hozzájárulásával állíthat ki. A mennyiben azonban ilyent kiállít, ennek hatályban állása alatt maga nem halászhat.

5. A Németbirodalomban honossággal nem bírók részére, halászigazolvány csakis a kormányzósági elnök hozzájárulásával adható.

(6) A halászigazolvány mindenkor személy számára, egy vagy több, de pontosan körülírandó vízre vonatkozólag s legfeljebb három év tartamára állítható ki, pontosan megjelölve benne az alkalmazható fogóeszközt és vízi járóművet is.

(7) Nyílt vizekre vonatkozólag a kormányzósági elnöknek jogában áll a kiadható halászigazolványok számát megszabni, sőt a halállomány fenntartása érdeké-

ben azok engedélyezését időlegesen megtiltani, avagy bizonyos halfajtákra és fogóeszközökre korlátozni. Ez a rendelkezés azonban nem vonatkozik a halászati jogosult és a bérlő segédjeire és alkalmazott halászaire.

(8) Olyan halászigazolványok, a melyeket nem köztisztviselő hivatalos eljárása során, avagy pedig gazdasági szövetkezet előljárója állított ki, használatbavétel előtt hitelesítendő, ama községek egyikének előljárója által, a melyeknek körzetében a halászás célbavétellett. Ez az eljárás illeték- és bélyegmentes.

HETEDIK FEJEZET.

A halfogásra használt eszközök megjelölése.

99. §.

A mennyiben hajók összeütközésének meggátálása iránt a tengerekre nézve külön rendelkezések nem intézkednek, rendőri úton szabályozható, hogy a nyílt vizeken található vízjáróművek, fogóeszközök és halbárkák mi módon lesznek megjelölendők, hogy mint ilyenek felismerhetővé tétessenek.

NYOLCZADIK FEJEZET.

A halászat védelme.

Első cím.

Általános rendelkezések.

100. §.

Tilos a halakat ártalmas vagy robbanó anyagok (mérgezett csali, halakat kábító vagy megölő anyagok, robbanó patronok stb.) alkalmazásával fogni. Zártvizekre nézve a kormányzósági elnök kivételeket tehet.

101. §.

A turbinák tulajdonosai arra kötelezhetők, hogy saját költségükön olyan rácsos elzárást létesítsenek és tartsanak fenn, a melyek a halaknak a turbinákba való behatolását megakadályozzák, a mennyiben az ilyen létesítmény a vállalattal összeegyeztethető és gazdaságilag indokolt. Olyan turbináknál, a melyek kiegészítő részét alkotják az ipari rendtartás 16. § a alapján engedélyezett valamely duzzasztóműnek, az engedély megadásánál az engedelmző hatóság, másoknál pedig a kormányzósági elnök intézkedik.

102. §.

(1) Ha valamely vízbe, a vízjogi törvény 379. és 380. §§-ain alapuló jog folytán olyan anyagokat juttatnak, a melyek a halászat érdekeit lényegesen befolyásolják, a halászatra jogosultak követelhetik, hogy a vízimű tulajdonosa a jelzett hátrányok megszüntetésére vagy csökkentésére alkalmas intézkedéseket tegyen, az esetre, ha ezen intézkedések gazdaságilag megokoltak és a vállalat üzemét lényegesen nem hátráltatják. Az idevágó tennivalók felett a kerületi bizottság határoz.

(2) Az 1. bek. foglalt rendelkezés nem vonatkozik olyan folyékony anyagok bevezetésére, a mi az ipari rendtartás 16. §-a szerint megindított engedélyező eljárás során megengedett. A jövőben ily ügyekben az engedélyező hatóság az engedélyező eljárás során intézkedik.

(3) Az 1. bek. alatt foglaltak az olyan vizekben érdekelt halászati jogosultakra is vonatkoznak, a mely vizekre a vízjogi törvény nem alkalmazható. Tengerparti vizekben, a hol halászati jogok nem állanak fenn, rendőri intézkedések tehetők.

103. §.

Rendőrhatóságilag elrendelhető, hogy halasvizeket csakis bizonyos időben és bizonyos mértékben szabad

lecsapolni és hogy az erre jogosult, a szándékolt lecsapolás kezdetéről és valószínű tartamáról, a halászatra jogosítottat megszabott idővel előbb értesíteni tartozik. Különleges jogok ez által nem érintenek.

104. §.

Ha a halászati jogok és a halasvízhez a vízjogi törvény 46. §-a szerinti fűződő egyéb jogok egymást hátráltatják, avagy kizárják, úgy a halászati jogosult, mint a vízhasználatra jogosultak bármelyike kérheti, hogy a jogok gyakorlásának mértéke, ideje és módja egyezségileg szabályoztassék. Elágazásokban épült duzzasztóművekre a 32. § irányadó. Különben pedig a 87. § 1. bek. 2-ik része, a 2. és 3. bek., végre a vízjogi törvény 88—90-ig terjedő §§ érvényesek.

105. §.

(1) A halászatra jogosult és a halászati bérlő, ha halász-igazolvánnyal bírnak, az őket illető vizekben, vidrát és gémet, vadászatra engedélyezett eszközökkel — a lőfegyver kivételével —, elejthetnek vagy befoghatnak és azt megtarthatják. E végből vadászejegyre nem szorulnak.

(2) Ha a halászati jogosultakra vagy a halászati bérlőkre törvények teszik lehetővé a halászatra kártékony vadászható állatoknak kiterjedtebb mértékben való fogását, azt továbbra is tehetik.

106. §.

A 100. és 107—114-ig terjedő §§ nem érintve, a rendőrhatalóság a következők felől rendeleti úton intézkedhet:

1. a halak legkisebb mérete;
2. a halak kéméleti ideje, a kéméleti idő alatt folytatható halfogás tilalmazása és korlátozása, valamint a tilalmi idő alatt fogott halak mikénti kezelése;
3. a népesítést, a halak fogását és szállítását, valamint a fogóeszközök milyenségét és szerkezetét érintő további tilalmak és korlátozások;
4. a közforgalom és a hajózás érdekeinek megóvása, valamint a halászoknak egymást zavaró ténykedésének elhárítására szolgáló rendtartás;
5. a vizek lehalászása;
6. a halbetegségek leküzdése;
7. új halféleségek meghonosítása;
8. vízinövények (nád, kaka, stb.) letakarításának és megszerzésének módja és ideje;
9. a haltáplálékul szolgáló állatkák védelme;
10. a halivadék védelme;
11. a kacsáknak a halasvizetekbe való bebocsátása;
12. a halastavak és a haltenyésztőtelepek és az ezekhez kapcsolatos létesítmények védelme.

(Folyt. köv.)

IRODALOM. KÖNYVISMERTETÉS.

Dr. Maucha Rezső: A falepárlógyári szennyvizek hatása a halakra. Különlenyomat a „Kísérletügyi Közlemények” XIII. kötetének 5—6. füzetéből.

Ama kísérletek sorozatában, a melyeket a „M. kir. halélettani és szennyvíztisztító kísérleti állomás” az ipari szennyvizekkel avégből végzett, hogy azoknak a halakra való hatását megállapítsa, szerző a falepárlógyárak szennyvizeit tanulmányozta.

A kísérletek ugyan csak laboratóriumi, illetőleg aquariumi kísérletek, de teljes mértékben igazolják ezeknek a szennyvizeknek a gyakorlatban nagyon is érezhető káros voltát. A kísérletek eredményét szerző a következőkben foglalja össze:

1. A falepárló gyárak szennyvizei a halakra *rendkívül mérgező* hatásúak. Legártalmasabbak a faszeszgyári üzem szennyvizei, melynek a kísérleteknél még 1:666 higítási oldatában is a halak 6 nap alatt elpusztultak.

2. A szennyvizek hatóanyagai közül az *aromás* vegyületek a legártalmasabbak.

3. A szennyvizekben lévő *kátrányolaj, faszeszolaj és acetonolaj* még 1:20,000-szeres higításnál is föltétlenül a halak elhullását okozza.

Az Országos Halászati Egyesület halrajzi bizottságának közleményei.

A halgyűjtés megindítása.

A „Halászat” f. évi szeptember 1-i számában megjelent közlemény kapcsán jelezhetjük, hogy a halanyaggyűjtése már tényleg megindult a következő helyeken:

1. A *Balaton-tavon*.
 2. A *Velencei tavon*.
 3. A *Dunán* Nagymaros és Apašin vidékén.
 4. A *Tiszán* Szolnok és Szeged vidékén.
 5. *Székes vizeken* a Szeged melletti „Fehértó”-ban.
- Az intenzívebben meginduló őszi halászatoknál minden bizonynyal bőséges anyag jut majd feldolgozásra.

Adományok az Országos Halászati Egyesület halrajzi munkálatainak czéljára.

Eddig kimutatott összeg 2940 K

8. Haltenyészítő Részvénytársaság Budapest 1000 „

Összesen 3940 K

Budapest, 1916. szept. hó 15-én.

Répássy Miklós
titkár.

VEGYESEK.

Belvíz kihasználása. Szolnoki határban, a Tisza bal partján, közel az Alcsi szigeti holtághoz, mentesített oldalon néhány holdnyi legelő van, a melyen tavasszal a belvíz összefut.

Az itteni peczegödörtisztító-vállalkozó egész télen át annak szélére hordta a pöczegödörből kiszedett anyagot; néhány száz szekérral volt. A víz eleinte nagyobb volt, később lehetett körülbelül 2 hold, egy hosszú sáv. Tavasszor, márczius 14-én behelyeztem 40 drb czompót, átlag 20 dekásokat, de volt köztük ivarképes is. Aztán még 40 drb potykát tettem bele, azok átlag 30 dekások voltak; a megöregedett ivarképes pontyok a martfői gazdaságomból származtak, a hol a birtokos mindig a sok halnak örvendett, de a sok hal persze nem tud egymástól nőni. Az eredmény pedig az őszi lehalászásnál a következő volt: czompó 40 drb: 70—90 deka, ponty 39 drb 1:60—1:85 kg. Őszre már nagyon összeszorult a víz, körülbelül 100 □-öl és 70 cm. mély. Örvendetes, hogy a behelyezett halak megívtak és szeptember 1-én 15 veder, körülbelül 10 ezer darab szép, egészséges, átlag 1½ dekás pontyivadékokat hordattam a holt Tiszába.

Sz. A.

A kecsege tápláléka. Legfinomabb halunk táplálékának megismerése czéljából *Behning* végzett újabb vizsgálatokat az orosz Volga-állomáson, Saratov mellett. Összesen 116 kecsege bélcatornájának tartalmát vizsgálta meg. A halak 24 cm.-es ivadéktól kezdve körülbelül 30 cm. hosszú példányokig, különféle nagyságúak voltak. A mikroszkópi vizsgálattal felismerhető, az emésztőnedvektől még el nem roncsolt táplálék mind

a gyomorban volt csak található, már a középbeli elülső része is csak sárgás-fehér nyálkát, hátsó része pedig sötét színű, baktériumokban gazdag tömeget tartalmazott apró rákfajok és rovarálczák chitin-burkaival.

Szerző szerint a kecsge legfontosabb táplálékát a reszkető legyek (Chironomidák, Tendipedidák) álczái teszik. Ezek mellett igen fontosak, mert a kecsge ugyancsak tömegesen fogyasztja azokat, a *tegzes legyek lárvái, kérésznimfák* főleg *Heptageniák* s különféle *apró rákok*, leginkább az Amphipodákhoz tartozó fajok (Gammarus, Corophium.) Az alsórendű rákok, minők az *ágascsapúak* és *evezőslábúak*, csak elvétve voltak találhatóak a kecsge gyomrában, leginkább csak akkor, ha más táplálék hiányzott a vízben. *Behning* azonban kísérletei közben azt tapasztalta, hogy ez a természetben kevésbé fogyasztott táplálék egészen jól helyettesítheti a rendszeren fogyasztott szervezeteket, azaz a kecsgek ezektől is jól fejlődnek.

Mindezek az érdekes adatok megegyeznek eddigi tapasztalatainkkal. Halászaink mind tudják, hogy a kecsge állati táplálékkal él, *természetesen olyannal, aminőt talál*. Csaknem egybehangzóan mondják ugyan a halászok, hogy különösen szereti a nálunk „Dunavirág”-nak, „Tiszavirág”-nak nevezett kérészalczákat. Ezek a *Palingenia longicauda* fajnak az álczái, melynek kifejlett alakjai júniusban repülnek rajokban. Van azonban egy másik kérész: a *Polymitarcis virgo*, mely augusztusban rajzik. A kifejlett rovar, az „imago” (magyar neve: fehér parti kérész) elűt a Dunavirágtól (Tiszavirágtól), álczája azonban meglehetősen hasonlít amazéhoz, úgy, hogy halászaink mindkét faj álczáját „*harcsaféreg*” néven ismerik. Oláh halászok szerint a kecsge csaknem kizárólag ilyenféle álczákból él. Mivel a Dunán végzett vizsgálataim közben tapasztaltam, hogy ezeknek az álczáknak az elterjedése Budapest környékén korántsem általános a Dunában, viszont tegzeslégy-álczá és Gammarus általánosan elterjedt haltáplálék-szervezetek, *mindenütt* tömegesen foghatók a Duna-meder fenekéről, már régóta kételkedtem a „harcsaféreg” döntő fontosságában, mint a kecsge táplálékában. A fönnebb ismertett külföldi vizsgálatok eredménye is azt igazolja, hogy a kecsge nem éppen válogatós a táplálkozásban. Ugyancsak ezt bizonyítja az a jól ismert tény is, hogy a kecsgeivadék tógazdaságban is fölnevelhető; azonban csak neki alkalmas folyóvízben ívik.

Dr. U. E.

Berlini haláarak. Berlinben most már véglegesen szabályozták a haláarakat és pedig a „Kriegsgesellschaft für Teichfischverwertung m. b. H.” útján az egész birodalomra általában a *termelő*k részére megállapított haláarakhoz képest (l. „Halászat” mult számát: „A halpiac helyzete”) körülbelül 20%-kal magasabban. Így gondolják, hogy Berlin édesvízi hallal való ellátása biztosítva lesz. A haláarak egyébként a következők:

	élő		nem élő	
	nagyban q	kicsinyben kg.	nagyban q	kicsinyben kg.
Ponty	310 M.	3·60 M.	190 M.	3·4 M.
Czompó	350 "	4·00 "	330 "	3·8 "
Csuka	300 "	3·60 "	280 "	3·4 "
Dévér:				
1 kg.-nál nehezebb	200 "	2·40 "	180 "	2·2 "
1 " könnyebb	150 "	1·86 "	130 "	1·6 "
Vörösszárnyú keszeg és kele:				
ha 3 drb 1/2 kg.-nál				
többet nyom	150 "	1·80 "	130 "	1·6 "
ha 3 drb 1/2 kg.-nál				
kevesebbet nyom	130 "	1·60 "	110 "	1·40 "

A mint látható, az élő és nem élő hal között a berlini tanács különbséget tesz.

Ha átszámítjuk a márkát 1·4 koronás árfolyammal, akkor Berlinben a mi pénzünk szerint 1 q élő ponty nagyban 434 korona és kicsinyben 1 kg. 5 K.

Nálunk Budapesten a vásárcsarnok hivatalos árjegyzése szerint 1916. október 1—3-ig 1 q ponty nagyban 550—600 korona, kicsinyben pedig 1 kg. 6—7 korona (nyílt piacon 4—7 korona) volt. Tehát jóval drágább. Ellenben a czompó, a mely azonban nálunk a jelzett időben csak kicsiben került eladásra, kilogrammonként 3·60—6·00 koronáért, olcsóbb a berlininél, a melyért, átszámítva, 5—6 koronát kérnek.

Kanada halászata. Hivatalos kimutatások szerint Kanadának vannak az egész világon a legnagyobb halászföldjei a tengeren; belvízeiben és a partokon pedig oly halfajokban bővelkedik, a melyeket legjobban fizetnek a világpiacokon. A kanadai halászat értéke évenként 124 millió márkára rúg. A halászhajók raja 1892 gőzösből és 29942 kisebb bárkából áll. A hajókon 70,000 ember foglalkozik a halászával; ezekhez számítható még a szárazon 24,000 ember is, a kik a halat a piac számára dolgozzák fel. A halfeldolgozó gyárak a folyók torkolatainál épültek. Különösen virágzik Kanadában a lazacahalászat.

Tógazdaságok figyelmébe!

Veszek több ezer métermázsa élő pontyot, czompót, kárászt stb.

ZIMMER FERENCZ halászmester, es. és kir. udvari szállító BUDAPEST, Központi vásárcsarnok. Telefon: 61—24.

A SÁRDI TÓGAZDASÁG

Levélczím: Tógazdaság Sárd.

Sürgönyczím: Tógazdaság Kiskorpád.

Vasutállomás: Kiskorpád.

ősi és tavaszi szállításra elad 1—2—3-nyaras javított wittingau-i pontyot és anyapontyot, bajorországi aischgründi 1—3-nyaras és anyapontyot, japánpontyot (higoi), aranyorfát, naphalat, amerikai törpeharcsát, 1—4-nyaras tavi czompót, fogassüllőt, megtermékenyített fogassüllőikrát és minden egyéb tenyészhalat.

A tógazdaság kizárólag csak tenyészhalat termel.

Árjegyzékkel szolgál a Tógazdasági Intézőség Sárd és dr. Hirsch Alfréd Budapest, Klotild-palota.